

Kaders Aanpassen Werkwijze Raad

Sinds januari 2021 is een werkgroep van de gemeenteraad bezig geweest met het voorbereiden van een aanpassing aan de werkwijze van de raad. De werkgroep bestond uit 15 raadsleden en burgerleden, één namens iedere fractie. De werkgroep kwam iedere 2 weken samen onder begeleiding van de griffie; op een of twee uitzonderingen na waren alle leden bij iedere vergadering aanwezig. De eerste weken ging het over de deelthema's; mei en juni stonden vooral in het teken van losse eindjes en de concept RvO's.

De belangrijkste aanpassing is het afschaffen van 1,5 uur durende rondes, maar in plaats daarvan thema's te bundelen per domein. Het concept lijkt sterk op het standaard commissiemodel dat in vele gemeenten wordt gebruikt. Onderwerpen worden in beginsel eenmaal geagendeerd in de domeinvergadering, worden daar besproken, en gaan dan naar de raadsvergadering ter besluitvorming. De spreektijd is flexibel: soms kan een onderwerp vrijwel een hamerstuk zijn en hoeft het niet besproken te worden. Soms kan iets in 30 minuten worden besproken. En soms heeft een debat ruimte nodig. Deze flexibiliteit is er, meer dan voorheen.

Enkele toevoegingen uit *Nieuwe Werkwijze* uit 2015 worden echter behouden, zoals het begrip Stadsrondes. Deze bijeenkomsten met inwoners vinden standaard plaats aan het begin van de domeinvergadering en duren in beginsel een uur. Zij vervangen het oude '3-minuten-inspreken' concept uit het commissiemodel en bieden meer ruimte voor dialoog. De voorzitter bespreekt iedere maand met de griffier, portefeuillehouder(s) en woordvoerders welke onderwerpen een stadsronde behoeven.

De volgende hoofdstukken bieden een overzicht van alle besluiten die genomen zijn door de Werkgroep Aanpassen Werkwijze, ingedeeld per thema. In hoofdstuk 7 treft u alle mogelijke argumenten en scenario's die daarbij zijn besproken.

1. Domeinen

Besproken in de werkgroep op 27 januari 2021

1.1. Met welke domeinen werkt de raad?

Vier domeinen

- Fysiek (FY)
- Sociaal (SO)
- Economie & Cultuur (EC)
- Algemene Zaken (AZ)

1.2. Hoe verdelen we thema's over de domeinen?

Fysiek (FY)	Sociaal (SO)	Economie & Cultuur (EC)	Algemene Zaken (AZ)
• Verkeer, Vervoer en Waterstaat (2)• Volksgezondheid en Milieu (7)• Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (8)	• Onderwijs (4)• Sociaal Domein (6)	• Economie (3)• Sport, Cultuur en Recreatie (5)	• Veiligheid (1)• Bestuur en Ondersteuning (incl. Financiën) (0)

NB: Zie hoofdstuk 8 voor een overzicht van welke taakvelden onder welk domein vallen.

2. Planning

Besproken in werkgroep op 10 februari en 3 maart 2021

2.1. Op welke dagen (en hoe laat) vergaderen we?

Eerste keuze is altijd Dinsdag. Tweede vergadering in een week op woensdag. Standaard starttijd van een raadsavond is 17:00 uur.

2.2. Hoe vaak vindt een raadsvergadering plaats?

Eén raadsvergadering per maand. Er wordt standaard een Reserve-vergadering ingepland die alléén doorgaat als bijzondere omstandigheden erom vragen, zoals bij uitloop of urgente zaken.

***Inzake onderstaand punten 2.3, 2.4 en 2.5:** Afgesproken is om beide varianten uit te werken. In het raadsvoorstel staat optie A als standaard, maar als apart beslispunt zodat dit eenvoudig kan worden geamendeerd door de raad.*

2.3. Hoe vaak vinden domeinvergaderingen plaats?

Optie A: Er vindt 1 domeinvergaderingen plaats per domein per maand/cyclus.
Optie B: Er vinden twee korte domeinvergaderingen plaats per domein per maand/cyclus.

2.4. Vinden sommige domeinvergaderingen parallel plaats?

Optie A: Er vinden steeds 2 domeinvergaderingen plaats parallel aan elkaar.
Optie B: Domeinvergaderingen vinden aansluitend plaats, en niet parallel aan elkaar.

2.5. Voorbeeldplanningen (Scenario A en B)

<u>A</u>	Ma	Dinsdag	Woensdag	Do	Vr
W1		PARALLEL: FY 17:00-23:00 SO 17:00-23:00			
W2		PARALLEL: EC 17:00-23:00 AZ 17:00-23:00	(RESERVERAAD)		
W3					
W4		RAAD			

B	Ma	Dinsdag	Woensdag	Do	Vr
W1		AANSLUITEND: SO-1 17:00-19:30 FY-1 20:30-23:00	AANSLUITEND: EC-1 17:00-19:30 AZ-1 20:30-23:00		
W2		(RESERVERAAD)			
W3		AANSLUITEND: SO-2 17:00-19:30 FY-2 20:30-23:00	AANSLUITEND: EC-2 17:00-19:30 AZ-2 20:30-23:00		
W4		RAAD			

Noot bij variant B: Rondom recesperiode kan een tweede domeinvergadering in een maand vervallen. Eén domeinvergadering (week 1 of 3) per cyclus gaat altijd door (eventueel met schuiven).

3. Stadsrondes/Inspraak

Bespreking in werkgroep op 3 maart 2021

3.1. Hoe vaak organiseren we een stadsronde?

De voorzitter bepaalt in overleg met woordvoerders wanneer een stadsronde nodig is.

3.2. Hoe zien stadsrondes eruit?

Volledig vormvrij

Tijdens voorbereiding wordt door voorzitter, griffie en ambtenaar besloten wat we gaan doen en welke vorm daarbij past.

3.3. Wie heeft een rol in stadsrondes?

Maatwerk

In principe zijn inwoners en woordvoerders aan het woord, maar een korte presentatie door een ambtenaar of toelichting van een wethouder is toegestaan als de voorzitter dit nodig acht.

3.4. Welke mogelijkheden hebben burgers buiten stadsrondes?

Inspreken mogelijk als er geen stadsronde is

Inwoners kunnen zich aanmelden als inspreker op een onderwerp dat op de agenda van de domeinvergadering staat, als er geen stadsronde georganiseerd is. Daarnaast zullen inwoners altijd de mogelijkheid hebben om (digitale) bijdragen in te sturen in de vorm van brieven, presentaties, videoboodschappen, flyers en overige.

4. Domeinvergaderingen

Bespreking in werkgroep op 10 en 24 maart 2021

4.1. Wat is de aard van besprekingen in domeinvergaderingen?

Bespreking vindt in principe integraal plaats; onderwerpen worden niet standaard 2x geagendeerd voor losse beeldvorming en oordeelsvorming.

Wel kan een domeinvergadering besluiten om een onderwerp 2x te agenderen als dat nodig is, of kan de voorzitter besluiten om te starten met een technisch vragenronde. Dit is echter aan de voorzitter en woordvoerders om samen te bepalen: maatwerk dus.

4.2. Hoe komt de agenda van een domeinvergadering tot stand?

Ieder domein heeft een jaarplanning op hoofdlijnen

In een periodiek overleg tussen voorzitter, griffie en portefeuillehouder(s) wordt de agenda bepaald voor het domein. Ieder domein werkt met een eigen jaarplanning: een levend document dat door het jaar heen steeds concreter wordt, maar waarvan de hoofddossiers wel ruim vooraf zijn ingekleurd. Wijzigingen kunnen natuurlijk altijd (in overleg met de woordvoerders). Als voorbeeld wordt de jaarplanning Cie B&V genoemd.

4.2.1. Mogelijk voorbeeld van een agenda:

Zie hieronder een voorbeeld van een domeinvergadering Fysiek.

Punten met een * zijn vaste agendapunten voor iedere vergadering. Tijden zijn flexibel.

1. Opening*
2. Status openstaande toezeggingen en moties*
3. Rondvraag aan college*
4. Stadsronde(*): Milieuplan Maastricht
5. Omgevingsplan Wijk A
6. Korte presentatie stand van zaken Fietsbeleid
7. Visiedocument Stadsdeel Oost
8. Sluiting en opsomming toezeggingen*

4.3. Welke afspraken zijn er voor de vergaderorde?

Er zijn in het RvO afspraken vastgelegd over spreektijden en interrupties.

Voorzitters kunnen waar nodig afwijken als de vergadering daarom vraagt. Details worden later ingevuld op basis van de evaluatie huidige pilot.

4.4. Welke vorm van verslaglegging kiezen we?

Besluitenlijst plus audio/video opname, plus automatisch transcript van audio. Geen handgemaakte schriftelijke notulen meer, behalve bij grote raadsvergaderingen zoals de P&C cyclus.

4.5. Voorzitters

4.5.1. Wat is de rol van de voorzitter?

Allround

De voorzitter heeft de taak om de vergadering te begeleiden, maar ook om deze voor te bereiden en op te treden als vertegenwoordiger namens het domein (bijvoorbeeld in agendacommissie, naar college inz. proces).

4.5.2. Wie mag voorzitter worden?

In eerste instantie bij voorkeur raadsleden, maar de kwaliteiten van een individu staan voorop. Bij gelegenheid kan het handig zijn om een extern iemand te vragen, als de wet dit toelaat.

4.5.3. Hoe selecteren we voorzitters?

Kandidaten melden zich aan op basis van profielschets

De werkgroep stelt samen met de griffie een profielschets op voor voorzitters. In een nieuwsbrief wordt de raad opgeroepen om input voor de profielschets te leveren, of suggesties te doen voor mogelijke voorzitters. Zij kunnen, als ze dat willen, dit doorgeven aan de griffie. Kandidaten kunnen hun interesse kenbaar maken door hun motivatie kort op papier te zetten. In deze motivatie geven ze antwoord op enkele korte vragen die we samen formuleren. De motivaties worden gedeeld met de raad. De raad benoemt uiteindelijk voorzitters via regulier proces (geheime stemming).

5. Overige overlegorganen

Besproken in werkgroep op 24 maart 2021

Inzake 5.1 en 5.2: Het fractievoorzittersoverleg besloot in 2018 dat in een volgende versie van het RvO de naam van het presidium zal worden aangepast naar 'Agendacommissie', en de naam van het fractievoorzittersoverleg naar 'Presidium'.

5.1. Wat verandert er voor het huidige presidium?

Nieuw: Agendacommissie en 'Domeindriehoek'

Alle voorzitters en vicevoorzitters van de domeinen vormen samen de agendacommissie. Zij overleggen maandelijks om de termijnplanning voor de raad door te nemen (en input uit hun domein mee te nemen) en kennis en ervaring te delen inzake vergaderingen en voorzitterschap.

Inzake agenda's en planning van domeinvergaderingen beslist het domein meer zelfstandig. Daartoe vindt regelmatig overleg plaats tussen voorzitter, portefeuillehouder(s) en secretaris (griffie).

5.2. Wat verandert er voor het huidige fractievoorzittersoverleg?

Nieuw: 'Presidium'

Fractievoorzitters krijgt de naam 'Presidium'. Zij overleggen maandelijks over allerlei zaken die niet direct in de raad behoren of terecht komen, maar wel relevant zijn om te bespreken. Deze kunnen soms ook organisatorisch of procedureel van aard zijn (zoals bijvoorbeeld spreektijden, vergaderlocaties, heidagen). Besluiten over grotere politieke thema's worden niet genomen in het presidium, maar in de raad.

5.3. Verandert er iets voor de huidige commissie Begroting en Verantwoording?

Geen inhoudelijke wijzigingen

Iedere fractie mag 1 raadslid of burgerlid afvaardigen. Leden hoeven niet door de raad benoemd te worden.

5.4. Wat verandert er voor het instrument werkgroepen? Zijn die er nog?

Domeinvergaderingen regelen dit zelf

In principe zijn er geen raads werkgroepen, maar nemen de domeinvergaderingen deze taak ook over. Soms kunnen woordvoerders wel enkelen aanwijzen om zaken uit te zoeken of voor te bereiden. Dat regelt de domeinvergadering zelf.

6. Faciliteiten

Bespreking in werkgroep op 7 april 2021

6.1. In welke ruimtes vergaderen we bij domeinvergaderingen?

Raadzaal en Groene Kamer zijn eerste keuze voor vergaderingen van domeinen. De Maasmolen kan beschikbaar zijn voor stads rondes.

6.2. Krijgen domeinvergaderingen een livestream?

Ja, alle domeinvergaderingen zijn via stream te volgen. Deze faciliteiten moeten wel nog geregeld worden.

6.3. Hoe ziet catering eruit op raadsavonden?

Buffet zoals voorheen voor alle aanwezigen. Wel wordt gekeken of de tijd van worden verruimd naar 45 minuten (was 30 minuten).

7. Besprekingen in Werkgroep Aanpassen Werkwijze

In deze bijlage treft u de alternatieven en argumenten zoals deze zijn voorgelegd en besproken in de Werkgroep Aanpassen Werkwijze.

*Teksten die op deze wijze zijn omkadert, beschrijven de **kaders** of **procesopmerkingen** voor het betreffende thema. Kaders kunnen zijn geformuleerd door de gemeentewet of het startdocument dat door de raad is vastgesteld. Dit zijn voorschriften of besluiten waar de werkgroep zeer nadrukkelijk rekening mee dient te houden.*

Op verzoek van de werkgroep werden bij zo veel mogelijk vragen op voorhand één of meerdere suggesties aangeboden, voorzien van duidelijke voor- en nadelen. Er is ook steeds stilgestaan bij de alternatieven. Op die manier kon de werkgroep bij ieder onderwerp zaken helder bespreken en keuzes maken.

Om iedereen inzicht te geven in de verschillende alternatieven en opties voor enkele cruciale keuzes, De keuzes en alternatieven werden op een volgende wijze gepresenteerd:

Voorstel	(Eventueel) Voorstel (optie 2)
• Voordeel 1 • Nadeel 1	• Voordeel 2 • Nadeel 2 •
Opmerkingen: In dit blokje wordt stilgestaan bij aanvullende alternatieven en/of argumenten.	

Onderstaand laat *mogelijke* scenario's zien die zijn besproken in de werkgroep. Voor de definitieve keuzes van de werkgroep, zie hoofdstuk 1 t/m 6 van dit document.

7.1. Domeinen

Besproken in de werkgroep op 27 januari 2021

7.1.1. Met welke domeinen werkt de raad?

In het startdocument besloot de raad om te werken met vier domeinen: Fysiek, Sociaal, Economie & Cultuur, en Algemene Zaken.

Vier domeinen	Meer dan vier domeinen
• Fysiek • Sociaal • Economie & Cultuur • Algemene Zaken	• Bijvoorbeeld Sport of Onderwijs als apart domein
• De vier voorgestelde domeinen zijn bekend binnen de raad en organisatie. • Met vier domeinen zorgen we dat vergaderingen goed gevuld zijn, zonder over te lopen. • Sommige fracties zullen de portefeuilleverdeling intern moeten bijstellen.	• Door meer domeinen in te stellen is het wellicht gemakkelijker om binnen de bestaande portefeuilleverdeling van fracties uit te komen. • Kleinere domeinen lopen het risico niet altijd voldoende onderwerpen ter bespreking te hebben voor een gevulde agenda.

	Meer domeinvergaderingen per maand resulteren in meer vergadermomenten, meer voorzitters, meer organisatie vanuit de griffie, en hogere kosten voor faciliteiten.

Opmerkingen: Minder dan vier domeinen is niet te adviseren: domeinen worden dan te groot om nog effectief te kunnen vergaderen.

7.1.2. Hoe verdelen we thema's over de domeinen?

Wij adviseren om bij de indeling gebruik te maken van de programmanummers uit de begroting. Dit is een objectieve indeling die is voorgeschreven vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording. Deze indeling en nummers komen terug in vele aspecten van de organisatie.

Fysiek (FY)	Sociaal (SO)	Economie & Cultuur (EC)	Algemene Zaken (AZ)
Verkeer, Vervoer en Waterstaat (2) Volksgezondheid en Milieu (7) Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (8)	Onderwijs (4) Sociaal Domein (6)	Economie (3) Sport, Cultuur en Recreatie (5)	Veiligheid (1) Bestuur en Ondersteuning (incl. Financiën) (0)

- Bovenstaande verdeling streeft naar een logische verdeling van onderwerpen en (gemiddeld genomen) evenwichtige domeinen qua tijd belasting.

Opmerkingen: Een alternatief is programmanummers op te splitsen. Zo zou programma 7 kunnen worden gesplitst naar Volksgezondheid (SO) en Milieu (FY), of kan programma 5 naar Sport (SO/FY) en Cultuur en Recreatie (EC). Er is dan een uitdaging voor de organisatie om steeds goed te bepalen onder welk domein een raadsvoorstel uit die (opgesplitste) programmanummers valt.

7.2. Planning: Eerste Bespreking

Besproken in de werkgroep op 10 februari 2021

7.2.1. Hoe vaak vergaderen we?

In het startdocument besloot de raad om te werken met één domeinvergadering per domein per maand, en één raadsvergadering per maand.

Eén domeinvergadering per domein, en één raadsvergadering per maand.	Twee domeinvergaderingen en twee raadsvergaderingen per maand, verdeeld over 2 raadsavonden.
Door per cyclus eens per domein samen te komen, vergadert men met een goed gevulde en goed voorbereide agenda. Het aantal beslismomenten per maand neemt af t.o.v. de huidige werkwijze.	Met deze optie vergadert ieder domein 2x per maand, en kan de raad 2x per maand een besluit nemen. Meer besluitmomenten per maand. De vergaderdruk neemt behoorlijk toe.

Opmerkingen: Linksom of rechtsom: er zal vooral beter gepland en vooruit gekeken moeten worden door de raad en het college bij het opstellen van een termijnplanning. De cyclus die de raad hanteert zal bepalend moeten zijn voor de planning van het college. Dit sluit aan op de huidige ambities van de organisatie (dit moet sowieso veel beter).

7.2.2. Hoeveel domeinen behandelen we op 1 avond?

Per raadsavond behandelen we 2 of meer domeinen tegelijk.	Iedere domeinvergadering vindt plaats op een andere dag.
• Raadsleden en burgerleden treffen elkaar regelmatig in de wandelgangen en overleg vooraf is beter mogelijk. • Minder organisatie en kosten. • Fracties moeten taken verdelen onder raads- en burgerleden.	• Voor raadsleden gemakkelijker alle vergaderingen bij te wonen. • Mogelijkheid om alles in de raadzaal te doen. • Meer raadsavonden (organisatie, kosten, vergaderdruk).
Opmerkingen: Voor beide opties is iets te zeggen, maar het sociale aspect van elkaar treffen op raadsavonden is ook wat ons betreft een groot goed.	

7.2.3. Hoe verdelen we de vergaderingen in de maand?

A1	Week 1	Week 2 FY/SO EC/AZ	Week 3	Week 4 RAAD
A2	Week 1 FY/SO	Week 2 EC/AZ	Week 3	Week 4 RAAD
B1	Week 1	Week 2 FY/SO EC/AZ/RAAD	Week 3	Week 4 FY/SO EC/AZ/RAAD
B2	Week 1 FY/SO	Week 2 EC/AZ/RAAD	Week 3 FY/SO	Week 4 EC/AZ/RAAD
• Optie A: 1 vergadering per maand: keuze uit alle domeinen in 1 week of verspreid. • Optie B: Ieder domein vergadert twee keer per maand. Na iedere EC/AZ volgt RAAD.				
Opmerkingen: Allerlei varianten op bovenstaande opties zijn natuurlijk mogelijk: de hoofdvragen zijn of domeinvergaderingen in één week plaatsvinden of niet, en op welke plekken een tussenweek gewenst is ter voorbereiding.				

7.2.4. Op welke dagen vergaderen we?

Afhankelijk van welke keuzes gemaakt worden rondom 2.2 en 2.3 is het wel of niet mogelijk om vast te houden aan 1 specifieke dag.

Bij 1 dag per week: Vasthouden aan dinsdagen	Bij 2 dagen in sommige weken: Dinsdagen en woensdagen
• Past binnen de planning die de organisatie en raad veelal reeds hebben.	• Woensdag is voor veel raads- en burgerleden reeds een vergaderdag in verband met werkgroepen e.d.

Opmerkingen: Maandag kan ook een optie zijn. Donderdag is veelal onhandig vanwege geplande fractie overleggen. Vrijdagavondvergaderingen zijn veelal ongewenst.

7.2.5. Hoe laat starten vergaderingen?

Huidige starttijd: 17:00 uur	Latere starttijd: 18:30 uur
Bekende starttijd (voor fysieke vergaderingen). Biedt de meeste potentiële vergadertijd (6 uren) als we de pauze niet meerekenen. Soms conflict met werk of gezinsleven. Door dinerpauze weer minder vergadertijd.	Past wellicht beter in work-life balance van raads- en burgerleden (thuis eten, meer tijd tussen werk en raad). Daardoor geen noodzaak voor inplannen dinerpauze, wat tijd en geld scheelt. Minder potentiële vergadertijd (4,5 uur).
Opmerkingen: Zoals gezegd heeft deze keuze weerslag op de benodigde faciliteiten (catering). Wij gaan er van uit dat 23:00 de standaard eindtijd blijft.	

7.3. Planning: Tweede bespreking

Besproken in de werkgroep op 3 maart 2021

7.3.1. Voorbeeldplanningen: Keuze uit scenario's

Om de keuze minder complex te maken, kiezen we bij 2.5 uit meerdere scenario's waarin verschillende keuzes zijn uitgewerkt. Deze keuze bepaalt retroactief de antwoorden bij de vraag hoeveel domeinvergaderingen per cyclus plaatsvinden en of we wel of niet parallel vergaderen.

Scenario A: 1 lange domeinvergadering per cyclus

<u>A1</u>	Ma	Dinsdag	Woensdag	Do	Vr	<u>A2</u>	Ma	Dinsdag	Woensdag	Do	Vr
W1		SO 17:00-23:00	FY 17:00-23:00			W1		PARALLEL: FY 17:00-23:00 SO 17:00-23:00			
W2		(RESERVERAAD)				W2		PARALLEL: EC 17:00-23:00 AZ 17:00-23:00	(RESERVERAAD)		
W3		EC 17:00-23:00	AZ 17:00-23:00			W3					
W4		RAAD				W4		RAAD			

Verschil tussen A1 en A2: Bij A2 vergaderen we parallel.

Scenario C: 2 domeinvergaderingen per cyclus

Rondom recesperiode kan een tweede domeinvergadering in een maand vervallen. Eén domeinvergadering (week 1 of 3) per cyclus gaat altijd door (eventueel met schuiven).

C1	Ma	Dinsdag	Woensdag	Do	Vr	C2	Ma	Dinsdag	Woensdag	Do	Vr
W1		AANSLUITEND: FY-1 17:00-19:30 SO-1 20:30-23:00	AANSLUITEND: EC-1 17:00-19:30 AZ-1 20:30-23:00			W1		PARALLEL: FY-1 17:00-23:00 SO-1 17:00-23:00	PARALLEL: EC-1 17:00-23:00 AZ-1 17:00-23:00		
W2		(RESERVERAAD)				W2		(RESERVERAAD)			
W3		AANSLUITEND: FY-2 17:00-19:30 SO-2 20:30-23:00	AANSLUITEND: EC-2 17:00-19:30 AZ-2 20:30-23:00			W3		PARALLEL: FY-2 17:00-23:00 SO-2 17:00-23:00	PARALLEL: EC-2 17:00-23:00 AZ-2 17:00-23:00		
W4		RAAD				W4		RAAD			
C1: Korte domeinvergaderingen, 2 achter elkaar op een raadsavond. C2: Lange domeinvergaderingen, 2 tegelijk op een raadsavond.											

7.4. Domeinvergaderingen

Besproken in werkgroep op 10 en 24 maart 2021

7.4.1. Wat is de aard van besprekingen in domeinvergaderingen?

Ieder domein heeft een jaarplanning op hoofdlijnen In een periodiek overleg tussen voorzitter, griffie en portefeuillehouder(s) wordt de agenda bepaald voor het domein. Ieder domein werkt met een eigen jaarplanning: een levend document dat door het jaar heen steeds concreter wordt, maar waarvan de hoofddossiers wel ruim vooraf zijn ingekleurd. Wijzigingen kunnen natuurlijk altijd (in overleg met de woordvoerders). Als voorbeeld wordt de jaarplanning Cie B&V genoemd.	Strikte scheiding tussen beeldvorming en oordeelsvorming: Vooraf wordt bepaald of een onderwerp is geagendeerd als informatief of politiek.
• Geen noodzaak om tussen 'informatieve' en 'politieke' vragen te onderscheiden. • Waar nodig kan de vergadering besluiten een onderwerp te agenderen voor tweede bespreking. • Harde scheiding die nu bestaat tussen beeldvormende fase en oordeels-vormende fase wordt losgelaten.	• Duidelijke scheiding tussen de beeldvormende fase en oordeelsvormende fase. • Discussie over 'welke vraag mag ik nu stellen' blijft een risico. • Dubbele agendering/bespreking van ieder onderwerp per definitie nodig.

Opmerkingen: Zie de eerste optie als het combineren van raads rondes en informatierondes in één. Het concept van een uitgebreide informatieronde vooraf (zoals we die nu kennen) is overigens niet onomstreden. Een goed raadsvoorstel is immers zelfstandig leesbaar en bevat de juiste informatie waardoor een mondelinge toelichting niet nodig is. Het college is druk bezig met het verbeteren van deze raadsvoorstellen. Verduidelijkende (technische) vragen kunnen (wellicht: behoren) schriftelijk gesteld te worden. Als de domeinvergadering een extra bespreking nodig acht om een uitgebreide toelichting mogelijk te maken, kan dat natuurlijk.

7.4.2. Hoe komt de agenda van een domeinvergadering tot stand?

Nieuwe aanpak - Voorzitter/Griffie/College + Agendacommissie In een periodiek overleg tussen voorzitter, griffie en portefeuillehouder(s) wordt de agenda bepaald voor de domeinvergadering. In de agendacommissie worden agenda's integraal besproken en afgestemd.	Huidige aanpak – college levert iets aan als het af is, griffie plant het in De agendacommissie bespreekt vooraf de agenda's van alle domeinvergaderingen.
• De raad zelf is meer in de lead en kan aangeven welke onderwerpen ze wanneer willen hebben. • Vergaderingen worden zeer goed voorbereid en besproken. • Vereist meer van de voorzitter, ook in afstemming met woordvoerders.	• Bekende werkwijze waarin de raad een minder actieve rol heeft t.o.v. agendasetting en planning. • Raad heeft minder grip op agendasetting en planning.
Opmerkingen: De twee opties ogen wellicht wat zwart/wit, en tussenoplossingen zijn denkbaar. Belangrijk is om een duidelijk uitgangspunt te kiezen. Het finetunen van de uitvoering (in zeer nauwe samenwerking met het college en de ambtenaren) komt vanzelf.	

7.4.3. Mogelijk voorbeeld van een agenda:

Zie hieronder een voorbeeld van een domeinvergadering Fysiek. Punten met een * zijn vaste agendapunten voor iedere vergadering. Tijden zijn flexibel.
1. Opening* 2. Status openstaande toezeggingen en moties* 3. Rondvraag aan college* 4. Stadsronde(*): Milieuplan Maastricht 5. Omgevingsplan Wijk A 6. Korte presentatie stand van zaken Fietsbeleid 7. Visiedocument Stadsdeel Oost 8. Sluiting en opsomming toezeggingen*

7.4.4. Welke afspraken zijn er voor de vergaderorde?

Er zijn afspraken over spreek tijden en interrupties.	Er is geen sprake van spreek tijden of interruptiebepaling.

• Duidelijke richtlijnen voor voorzitters om de vergadering te begeleiden. • De juiste kaders om te gaan werken aan verbetering kwaliteit beraadslaging en orde in vergaderingen. • Woordvoerders kunnen de afspraken als beperkend ervaren.	• Volledige vrijheid voor een domeinvergadering om zelf te reguleren hoe zij vergaderen. • Risico dat discussie ontstaat (onderling of met voorzitter) over de orde van de vergadering.
Opmerkingen: De raad heeft zich uitgesproken voor het experimenteren met spreektijden en het beperken van interrupties. De ervaringen van dit systeem kunnen landen in de aangepaste werkwijze. Uiteraard kan de voorzitter in een domein altijd aanvullende of afwijkende afspraken maken als een vergadering daarom vraagt.	

7.4.5. Welke vorm van verslaglegging kiezen we voor domeinvergaderingen?

Besluitenlijst plus audio/video opname.	Besluitenlijst, audio/video opname plus hand-uitgewerkte notulen.
• Beschrijvende besluitenlijst zorg voor beknopt overzicht van bespreekpunten en besluiten. • Hele vergadering integraal terug te luisteren en/of kijken. • Geen schriftelijke notulen (wel mogelijk een transcript van audio).	• De meest uitvoerige optie, conform huidig gebruik. • Zeer hoge kosten (momenteel zo'n € 60.000 per jaar).
Opmerkingen: Het maken van notulen bij vergaderingen van de raad of commissie is steeds zeldzamer vanwege de enorme kosten op jaarbasis; Maastricht is een van de weinige die dit nog doet. Een besluitenlijst plus audio/video opname is de norm in Nederland.	

7.4.6. Wat is de rol van de voorzitter?

Allround	Puur technisch
De voorzitter heeft de taak om de vergadering te begeleiden, maar ook om deze voor te bereiden en op te treden als vertegenwoordiger namens het domein (bijvoorbeeld in agendacommissie, naar college inz. proces).	De voorzitter is puur en alleen gespreksleider tijdens vergaderingen, maar niet tot nauwelijks (inhoudelijk) betrokken bij overige zaken.
• Vaste sparringpartner voor griffie bij voorbereidingen, bij uitdagingen en bij het organiseren van extra activiteiten. • Hierdoor effectiever/efficiënter domein. • Grotere tijdsinvestering voor voorzitter. • Nadruk op selectie juiste voorzitters (juiste competenties).	• Helderheid over afbakening rol. • Meer flexibiliteit in aantrekken goede 'technische' voorzitters. • Minder duidelijk contactpersoon in voorbereiding van domeinvergaderingen. • Meer procesbesprekingen in domeinvergadering zelf.

Opmerkingen: Een goede voorbereiding kan de kwaliteit van vergaderingen drastisch verhogen. Het idee is dat de voorzitter een relatie opbouwt met zijn/haar domeingriffier en de betrokken wethouders: dat er een gedeelde verantwoordelijkheid ontstaat voor het functioneren van de domeinvergadering (en dus de raad). Dat 'gevoel' vereist een andere houding dan alleen die van een technisch voorzitter.

7.4.7. Wie mag voorzitter worden?

Raadsleden	Raadsleden en burgerleden	Ook anderen Interne of externe professionals
• Wellicht passend bij de zwaarte van de invulling van de rol. • 'Slechts' 39 potentiële kandidaten.	• Groter aantal kandidaten, maar toch bekende gezichten. • Extra aandacht voor langtijdige inzet (hoger verloop dan bij raadsleden) • Relatief grote verantwoordelijkheid.	• Mogelijkheid om professionele expertise in te schakelen. • Lastiger om 'Allround' taken te vervullen.
Opmerkingen: Het inzetten van niet-raadsleden als (professionele) voorzitters wordt mogelijk. Echter is het voor externen wel lastiger om de belangen van de raad goed te vertegenwoordigen in een agendacommissie, tenzij hij of zij bekend is met de raad.		

7.4.8. Hoe selecteren we voorzitters?

Wervingstraject	Regulier traject
Profielchets wordt opgesteld. Raadsleden kunnen solliciteren. Een commissie uit de werkgroep voert samen met de griffie kennismakingsgesprekken en benoemt daarin de taken en verantwoordelijkheden. Serieuze kandidaten worden op een stembriefje gezet; de raad benoemt de voorzitters. Eventueel brengt commissie advies uit aan raad.	Griffie plaatst een algemene oproep. Geïnteresseerden melden zich en worden kandidaat. Raad besluit via stembriefjes.
• Nadruk op selectie juiste voorzitters (juiste competenties). • Voorzitters krijgen meer informatie over wat van hen verwacht wordt. • Extra stap in proces.	• Regulier en bekend traject. • Geen vroegtijdige kennismaking of toets op competenties.
Opmerkingen: Hoewel het reguliere traject zeker een optie is, adviseren wij de werkgroep vooral goed te overwegen welke personen over de juiste competenties bezitten: wellicht dat niet iedereen die zich meldt ook de juiste match is voor de rol.	

7.5. Overige overlegorganen

Besproken in werkgroep op 24 maart 2021

Inzake 9.4.1 en 9.4.2: Het fractievoorzittersoverleg besloot in 2018 dat in een volgende versie van het RvO de naam van het presidium zal worden aangepast naar 'Agendacommissie', en de naam van het fractievoorzittersoverleg naar 'Presidium'.

7.5.1. Wat verandert er voor het huidige presidium?

Nieuw: Agendacommissie en 'Domeindriehoek' Alle voorzitters en vicevoorzitters van de domeinen vormen samen de agendacommissie. Zij overleggen maandelijks om de termijnplanning voor de raad door te nemen (en input uit hun domein mee te nemen) en kennis en ervaring te delen inzake voorzitterschap. Inzake agenda's en planning van domeinvergaderingen beslist het domein meer zelfstandig. Daartoe vindt regelmatig overleg plaats tussen voorzitter, portefeuillehouder(s) en secretaris (griffie).	Zoals nu: Presidium Het presidium blijft qua taken ongewijzigd maar bestaat uit de voorzitters en vicevoorzitters van domeinen. Zij bepalen over de orde en agenda van de raad en ook van de domeinen, en bespreken allerlei andere organisatorische zaken die de raad betreffen, waarbij zaken soms de politiek raken.
• Door te werken met een commissie die de termijnplanning namens de domeinen bespreekt. • Door te werken met een 'domein driehoek' kunnen vergaderingen zorgvuldiger voorbereid worden. • Meer invloed van woordvoerders (via de voorzitter) op de agenda zonder tussenkomst van een presidium; Voorzitter kan input van woordvoerders meenemen. • Nieuwe werkwijze is altijd even 'zoeken' voor betrokken partijen; nadere uitwerking nodig in de praktijk.	• Werkwijze zoals nu, waarbij een centraal overlegorgaan naast de agenda ook over verschillende procedurele en facilitaire zaken kan beslissen. • Minder autonomie voor de domeinvergadering. • Scheiding tussen wat procedure is en wat politiek soms troebel. • Niet altijd evident of iets bij presidium, fractievoorzitters of commissie B&V thuishoort.
Opmerkingen: De autonomie van een domein/commissie om zelf haar agenda te bepalen lijkt een van de grote voordelen van een aangepaste werkwijze. Een centraal coördinerend overleg dat de agenda voor alle domeinen bepaalt lijkt dan minder geschikt. Wel is overleg nodig om de termijnplanning en agenda van de raadsvergadering door te nemen, en hierin de input van de domeinen mee te nemen.	

7.5.2. Wat verandert er voor het huidige fractievoorzittersoverleg?

Nieuw: 'Presidium' Fractievoorzitters krijgt de naam 'Presidium'. Zij overleggen maandelijks over allerlei zaken die niet direct in de raad behoren of terecht komen, maar wel relevant zijn om te bespreken. Deze kunnen	Zoals nu: Fractievoorzittersoverleg Fractievoorzitters overleggen gemiddeld eens per kwartaal over allerlei thema's, waaronder ook politieke thema's, en nemen hier soms (voorlopige) besluiten over. Agenda-

soms ook organisatorisch of procedureel van aard zijn (zoals bijvoorbeeld spreektijden, vergaderlocaties, heidagen). Besluiten over grotere politieke thema's worden niet genomen in het presidium, maar in de raad.	technische of procedurezaken komen terecht bij de agendacommissie.
• Hiermee sluit Maastricht meer aan op terminologie en taakverdeling zoals deze gebruikelijk is onder gemeenteraden. • Duidelijke afspraken en mandaatafspraken helpen om te voorkomen dat fractievoorzitters besluiten over zaken waar de raad over moet gaan,	• Meer flexibiliteit voor fractievoorzitters om de agenda te bepalen en een grote verscheidenheid aan thema's te bespreken. • Aandachtspunt blijft het mandaat van fractievoorzitters in relatie tot de raad.
Opmerkingen: Zoals gezegd is dit eigenlijk al besproken en besloten in 2018 door fractievoorzitters en presidium. Dit is de eerste gelegenheid om dit besluit door te voeren. Als er nog aanvullende opmerkingen zijn, horen wij het graag.	

7.5.3. Verandert er iets voor de huidige commissie Begroting en Verantwoording?

Geen inhoudelijke wijzigingen; leden niet meer benoemen Momenteel mag iedere fractie 1 lid afvaardigen, maar moeten deze wel nog benoemd worden. Dit kost vaak veel tijd. Met deze werkwijze laten we de benoeming is, maar blijft de afspraak dat 1 lid per fractie maximaal mag deelnemen.	Geen enkele wijzigingen Werkwijze zoals nu.
• Door iedere fractie toe te laten is de raad goed vertegenwoordigd in de commissie zonder dat fracties kunnen worden buitengesloten. • Niet benoemen middels raadsbesluit betekent dat leden vaak op kortere termijn kunnen deelnemen en scheelt veel tijd (schriftelijke stemming) in vergaderingen.	• Geen aanpassingen. • Benoemen van leden blijft tijdsintensief.

Opmerkingen: De raad kan uiteraard wel in haar RvO opnemen welke eisen er zijn aan lidmaatschap. Bijvoorbeeld alleen raadsleden, alleen raadsleden en burgerleden, of andere criteria zoals minimaal aanwezigheidspercentage. Wij hebben geen verdere suggesties, maar sls er andere wijzigingen (inhoudelijk) gewenst zijn horen wij het graag.

7.5.4. Wat verandert er voor het instrument werkgroepen? Zijn die er nog?

Domeinvergaderingen regelen dit zelf In principe zijn er geen raads werkgroepen, nemen de domeinvergaderingen deze taak ook over. Soms kunnen woordvoerders wel enkelen aanwijzen om zaken uit te zoeken of voor te bereiden. Dat regelt de domeinvergadering zelf.	Geen wijzigingen Werkwijze zoals nu: De raad kan een werkgroep instellen met een bepaald doel, zoals een proces begeleiden.
• Meer autonomie voor werkgroepen om zelfstandig hun werkwijzen te bepalen en ook informeel enkele woordvoerders de taak geven iets voor te bereiden. • Mogelijkheid om op laagdrempelige wijze samenwerking te stimuleren binnen een domeinvergadering.	• Geen aanpassingen. • Taak of rol van werkgroep niet altijd in het verleden duidelijk geweest: is het politiek? Alleen procedure?
Opmerkingen: Inhoudelijke/politieke bespreking hoort eigenlijk niet in een werkgroep thuis, maar in de openbaarheid onder woordvoerders in een raadsronde (nu) of domeinvergadering (straks). Werkgroepen behoren echt een proces te begeleiden of voor te bereiden. Dat is nu niet altijd duidelijk. Wij vermoeden dat de domeinvergaderingen zelf veel kunnen regelen.	

7.6. Faciliteiten

Besproken in werkgroep op 6 april 2021

7.6.1. In welke ruimtes vergaderen we bij domeinvergaderingen?

Raadzaal, Groene Kamer en Maasmolen
• Raadzaal heeft alle faciliteiten en is logische keuze. • Groene Kamer (over de brug) is de meest ruime vergaderzaal. • Maasmolen is het meest geschikt voor grotere stadsrondes, afhankelijk van het programma.
Opmerkingen: Andere suggesties of opmerkingen zijn altijd welkom.

7.6.2. Krijgen domeinvergaderingen een livestream?

Ja, alle domeinvergaderingen zijn via stream te volgen.	Nee, geluidsopname achteraf is voldoende.

• Past binnen huidige tijdsgeest en vergroot bereik. • Vereist investering om Groene Kamer geschikt te maken (kosten worden momenteel uitgezocht).	• Minder kosten. • Minder groot bereik van vergaderingen.
Opmerkingen: Als Stadsrondes in de Maasmolen worden gehouden kan hier waarschijnlijk geen livestream van beschikbaar worden gemaakt, maar dit zoeken we nog uit (bijvoorbeeld mobiele opstelling).	

7.6.3. Hoe ziet catering eruit op raadsavonden?

Buffet zoals voorheen voor alle aanwezigen. • Alle aanwezigen nuttigen samen een maaltijd en kunnen elkaar treffen en overleggen op een vast tijdstip. • Kosten bedragen zo'n € 1500 per avond.	Broodjesbuffet voor woordvoerders. • Kosten zijn aanzienlijk lager. • Minder gastvrije uitstraling en meer sobere maaltijd.
Opmerkingen: Het buffet zoals we dat sinds 2015 serveren is vrij luxe vergeleken met andere gemeenten, maar heeft ook voordelen zoals gelegenheid tot ontmoetingen en overleg, en straalt gastvrijheid uit.	

8. Overzichten Taakvelden

8.1. Taakveldverdeling BBV in relatie tot domeinen:

Welke onderwerpen horen nu echt bij welk programmanummer, en dus welk domein? Zie onderstaand een overzicht op basis van de BBV. Voor meer informatie over wat exact wel en niet binnen ieder taakveld valt, zie [deze link](#) en klik op een programma of taakveld.

<u>Fysiek (FY)</u> 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat • Verkeer en vervoer • Parkeren • Recreatieve havens • Economische havens en waterwegen • Openbaar vervoer 7 - Volksgezondheid en milieu • Volksgezondheid • Riolering • Afval • Milieubeheer • Begraafplaatsen en crematoria 8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing • Ruimtelijke ordening • Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) • Wonen en bouwen	<u>Sociaal (SO)</u> 4 - Onderwijs • Openbaar basisonderwijs • Onderwijshuisvesting • Onderwijsbeleid en leerlingzaken 6 - Sociaal Domein • Samenkracht • Wijkteams • Inkomensregelingen • Begeleide participatie • Arbeidsparticipatie • Maatwerkvoorzieningen (WMO) • Maatwerkdienstverlening (18-/18+) • Geëscaleerde zorg (18-/18+)

<u>Economie en Cultuur (EC)</u> 3 - Economie • Economische ontwikkeling • Fysieke bedrijfsinfrastructuur • Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen • Economische promotie 5 - Sportbeleid en activering • Sportbeleid en activering • Sportaccommodaties • Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie • Musea • Cultureel erfgoed • Media • Openbaar groen en (openlucht) recreatie	<u>Algemene Zaken (AZ)</u> 0 - Bestuur en ondersteuning • Bestuur • Burgerzaken • Beheer overige gebouwen en gronden • Overhead • Treasury • OZB woningen • OZB niet-woningen • Parkeerbelasting • Belastingen overig • Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds • Overige baten en lasten • Vennootschapsbelasting (VpB) • Mutaties reserves • Resultaat van de rekening van baten en lasten 1 - Veiligheid • Crisisbeheersing en brandweer • Openbare orde en veiligheid